

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та природокористування
Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту
Кафедра міжнародних економічних відносин

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної,
методичної та виховної роботи

_____ О.А. Лагоднюк
“ _____ ” _____ 2018 р.

06-12-18/1

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ ***WORK PROGRAM OF TRAINING PRACTICE***

МІЖНАРОДНА ІНФОРМАЦІЯ

INTERNATIONAL INFORMATION

(назва навчальної дисципліни)
(name of the discipline)

спеціальність
specialty

292 Міжнародні економічні відносини
292 International economic relations
_____
(шифр і назва спеціальності)
(code and name of the specialty)

спеціалізація
specialization

_____
(назва спеціалізації)
(name of the specialization)

Рівне – 2018

Робоча програма навчальної практики «Міжнародна інформація» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини». – Рівне: НУВГП, 2018. – 14 с.

Розробники: Жемба А.Й., кандидат економічних наук., доцент кафедри міжнародних економічних відносин

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри міжнародних економічних відносин

Протокол від «19» 12 2017 року № 4

Зав. каф. міжнародних економічних відносин

_____ (О.М. Сазонець)
Національний університет
водного господарства
та природокористування

Схвалено науково-методичною комісією за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини»

Протокол від «19» 12 2017 р. № 4

Голова науково-методичної комісії _____ О.М. Сазонець

ВСТУП

Програма навчальної практики «Міжнародна інформація» складена для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини».

Навчальна практика «Міжнародна інформація» здобувачів першого (бакалаврського) рівня освіти кафедри міжнародних економічних відносин є обов'язковим компонентом освітньо-професійної програми для здобуття кваліфікації «бакалавр міжнародних економічних відносин» і має на меті набуття здобувачем вищої освіти професійних навичок та вмінь.

Практика здобувачів вищої освіти передбачає безперервність та послідовність її проведення при одержанні необхідного достатнього обсягу практичних фінансових знань і умінь. Під час навчальної практики «Міжнародна інформація» поглиблюються та закріплюються теоретичні знання з дисциплін навчального плану, накопичується та аналізується фактичний матеріал для виконання індивідуальних робіт.

Практична підготовка проводиться в умовах професійної діяльності під організаційно-методичним керівництвом викладачів кафедри міжнародних економічних відносин.

Анотація

В процесі проходження навчальної практики формуються практичні навички щодо дослідження конкретних проблем міжнародного бізнесу на основі загальнонаукових та емпіричних методичних наукових прийомів, що дає розуміння особливостей організації та інструментів регулювання торгівлі та бізнесу в країнах; формується система знань про структуру та принципи функціонування міжнародного бізнесу; про систему регулювання міжнародного бізнесу та моделей його взаємодії з країнами світу; вивчення особливостей функціонування бізнесу в різних секторах економіки, що дає змогу досліджувати особливості використання електронної комерції і набути знань про професійну культуру бізнесової діяльності в країнах світу

Ключові слова: міжнародна інформація, міжнародні відносини, міжнародний бізнес, багатонаціональна корпорація.

Abstract

In the process of training practice is formed practical skills for the study of specific problems of international business on the basis of general scientific and empirical methodological scientific techniques, which gives an understanding of the organization and tools of trade and business regulation in countries; a system of knowledge about the structure and principles of functioning of international business is formed; about the system of regulation of international business and models of its interaction with the countries of the world; study of the peculiarities of business functioning in different sectors of the economy, which allows to study the peculiarities of the use of e-commerce and acquire knowledge about the professional culture of business in the world

Key words: international information, international relations, international business, multinational corporation.

1. Опис навчальної практики

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4,5	Галузь знань 29 «Міжнародні відносини»	Нормативна
Модулів – 1	Спеціальність: 292 «Міжнародні економічні відносини»	Рік підготовки:
Змістових модулів – 1		1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання		Семестр
Загальна кількість годин – 135		2-й
Тижневих годин для		Лекції
	Рівень вищої освіти:	-

навчання: 45	перший (бакалаврський)	Практичні, семінарські
		-
		Лабораторні –
		Самостійна робота
		135 год.
		Індивідуальні завдання:
		-
Вид контролю: залік		

2. Мета та завдання навчальної практики

Мета навчальної практики - набуття та засвоєння студентами комплексних знань про найважливіші теоретичні та практичні аспекти з міжнародних відносин, зокрема, щодо руху товарів і послуг, вдосконалення структури експорту та імпорту.

Завдання:

- аналіз процесу безпосереднього обміну товарами та послугами між господарюючими суб'єктами різних держав, державами та міжнародними організаціями;
- вивчення ринку товарів (у т.ч. послуг, ліцензій, ноу-хау, інжинірингу тощо), інструментів та механізмів розширення товарообігу;
- прогнозування та оцінка світових товарних ринків, планування можливостей експорту та потреб імпорту;
- ознайомлення з організацією контрактної роботи;
- дослідження контролю за поставками та відвантаженням, здійснення валютно-фінансових операцій.
- з'ясування суті та форм міжнародних розрахунків, їх реалізації за допомогою зарубіжних платіжних систем.

В результаті навчальної практики студенти повинні

знати:

- сутність та елементи системи міжнародних економічних відносин;
- сутність категорій, що визначають зміст окремих тем і розділів практики;

- взаємозв'язки, взаємозалежності і взаємообумовленості в системі міжнародних економічних відносин;
- види і форми, яких набуває міжнародний рух товарів та послуг;
- роль і можливості держави в регулюванні товарних ринків;

уміти:

- здійснювати міжнародні розрахунки в зовнішній торгівлі;
- проводити дослідження світового товарного ринку та його сегментів з використанням основних економічних інструментів;
- приймати обґрунтовані рішення, спрямовані на урегулювання міжнародних торгових суперечок;
- пояснювати процеси і тенденції, що спостерігаються в зовнішній торгівлі України.

3. Програма навчальної практики

Навчальна практика «Міжнародна інформація» проводиться протягом 3 тижнів після завершення теоретичного навчання на 1 курсі.

Навчальна практика проводиться на кафедрі міжнародних економічних відносин Національного університету водного господарства та природокористування, на підприємствах (організаціях, установах), державних установах, органах місцевого самоврядування, філіях кафедри. Керівництво практикою здійснює викладач університету. Безпосередньо перед початком практики студент повинен пройти інструктаж із техніки безпеки.

Контроль за виконанням студентами вимог до практики відбувається у двох формах: поточний і підсумковий. Поточний контроль здійснюється спеціально призначеним кафедрою керівником практики. Під час поточного контролю перевіряється: своєчасність заповнення щоденника, графік виконання програми практики та індивідуальних завдань.

Підсумковий контроль здійснюється після завершення практики, коли проводиться залік у формі усного захисту звіту з практики на основі наданого студентом письмового звіту. Робочою програмою практики передбачено, що захист звітів про практику відбуватиметься на кафедрі міжнародних економічних відносин.

4. Програма, структура та завдання навчальної практики

№ з/п	Зміст роботи	Кількість годин
1	Установча конференція: ознайомлення з метою і завданнями практики, знайомство з керівником практики. Отримання методичних рекомендацій та індивідуальних завдань. Проведення загального інструктажу та інструктажу з охорони праці з обов'язком підписом у відповідному журналі.	6
2	Характеристика сфер, де можуть працювати випускники спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини»: підприємства будь-якої організаційно-правової форми (комерційних, некомерційних, державних, муніципальних) не залежно від виду економічної діяльності (послуги, промисловість, торгівля, сільське господарство, будівництво, транспорт та ін.), у яких випускники працюють як керівники, заступники керівників функціональних підрозділів, керівники науково-дослідних підрозділів та підрозділів з науково-технічної підготовки виробництва, керівники міжнародних проектів і програм	35
3	Поточний контроль набутих знань за результатами проведення практики.	6
4	Кваліфікаційні вимоги до консультантів та помічників високих посадових осіб уряду та Верховної Ради України; співробітників міжнародних організацій та їх філіалів, керівників і співробітників державних органів влади та місцевого самоврядування.	35
5	Поточний контроль набутих знань за результатами проведення практики.	6
6	Коротка інформація про історію створення та розвиток організацій та установ, які входять до плану відвідування під час практики: галузь та предмет діяльності, місія, форма власності, основні напрями господарської діяльності. Ознайомлення з діяльністю та особливостями ведення фінансової документації підприємств, установ та організацій визначеного профілю.	35
7	Поточний контроль набутих знань за результатами проведення практики.	6

8	Підсумковий контроль на випусковій кафедрі	6
Всього		135

5. Завдання навчальної практики:

Завдання № 1. Ознайомлення із законодавчими та нормативними документами, які регламентують міжнародну економічну діяльність.

Завдання № 2. Ознайомлення з інформаційними ресурсами, які містять бази даних для дослідження міжнародної економічної діяльності.

Завдання № 3. Ознайомлення з основами користування базами даних, які використовують в своїй діяльності структурні підрозділи підприємств, організацій та установ.

Завдання № 4. Ознайомлення з основами ведення звітності, яку готують ТНК та фірми, що здійснюють ЗЕД.

Виконання кожної частини навчальної практики «Міжнародна інформація» завіряється підписом керівника практики у журналі з виставленням проміжної оцінки за 100-бальною шкалою НУВГП.

По закінченні навчальної практики здобувачу вищої освіти виставляється загальна оцінка («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»), яка характеризує обсяг знань і навичок отриманих здобувачем вищої освіти за час проходження практики, сумлінність виконання програми навчальної практики «Міжнародна інформація».

6. Методи навчання

В процесі проведення навчальної практики «Міжнародна інформація» застосовуються наступні методи навчання:

- словесні: пояснення, інструктаж, розповідь, бесіда, навчальна дискусія;

- методи роботи з довідковою літературою, законодавчою та нормативною документацією, галузевими нормами та інструкціями

- активні методи: презентації, семінари дискусії, екскурсії та ділові ігри. Активні методи навчання дозволяють розвивати мислення студентів; сприяють їх залученню до вирішення проблем,

максимально наближених до реальних виробничих ситуацій; розширюють і поглиблюють професійні знання, розвивають практичні навички та вміння; сприяють активізації навчального процесу та розвитку вміння знайти індивідуальний стиль професійної діяльності, дозволяють досягти адекватної професійно-особистісної самооцінки, прогнозувати й аналізувати результати своєї діяльності, підвищують рівень самоорганізації.

7. Методи контролю

Контроль знань студентів з навчальної практики здійснюється в усній формі. Усі форми контролю включені до 100-бальної шкали оцінювання.

Критерії оцінювання практики

Критерії оцінювання практики	Кількість балів	Рівень компетентності
Студент повністю виконав програму практики; під час захисту звіту студент аргументовано доводить набуття ним практичних навичок, передбачених програмою практики	90...100	Високий
Студент повністю виконав програму практики; виявляє на явність необхідних практичних умінь, передбачених програмою практики	85...89	Достатній
Студент повністю виконав програму практики; незначні недоліки, які спостерігаються при підведенні підсумкового контролю, студент виправляє сам	75...84	Достатній
Студент повністю виконав програму практики; при підведенні підсумкового контролю незначні недоліки, які студент усуває з допомогою викладача	70...74	Середній
Студент повністю виконав програму практики; підведення підсумкового контролю не дозволяє в повній мірі виявити практичні навички, передбачені програмою практики	60...69	Середній

Студент виконав більше 50% програми практики; підведення підсумкового контролю показує, що студентне набув достатніх практичних навичок, передбачених програмою практики	35...59	Низький
Студент виконав менше 50% програми практики та припідведенні підсумкового контролю показує відсутність практичних навичок, передбачених програмою практики	1...34	Низький

8. Розподіл балів, що присвоюються студентам

№ з/п	Зміст роботи, яка оцінюється	Кількість балів
1	Вчасне проходження інструктажу з техніки безпеки	5
2	Вчасне прибуття студента на базу практики	10
3	Поточний контроль набутих знань за результатами проведення практики.	15
4	Поточний контроль набутих знань за результатами проведення практики.	15
5	Поточний контроль набутих знань за результатами проведення практики.	15
6	Захист звіту з практики	40
	Загальна сума балів	100

9. Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою
	для заліку
90–100	зараховано
82–89	

74–81	зараховано
64–73	зараховано
60–63	
35–59	незадовільно з можливістю повторного складання
0–34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення для вивчення навчальної практики «Міжнародна інформація» включає:

1. Опорні конспекти лекцій (*у електронному і паперовому носіїві*) по фахових дисциплінах ОПП, у тому числі і для самостійного вивчення.
2. Інформаційні ресурси у цифровому репозиторії / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ep3.nuwm.edu.ua/view/types/methods/>

11. Рекомендована література

Базова

1. Гіл Чарлз В.Л. Міжнародний бізнес. К.: Основи, 2001 р. 856 с.
2. Глобальна торгова система: розвиток інститутів, правил, інструментів СОТ./ Кер.авт.кол. і наук. ред. Циганкова Т.М. К.:КНЕУ,2003.660с.
3. Гриффін Р. Пастей М. Международний бизнес/ Пер. с англ. под ред. А.Г.Медведева. СПб.: Питер 2005
4. Зовнішньоекономічна діяльність: Навчальний посібник /За ред. Козака Ю.Г., Логвінової Н.С. К.: Освіта України, 2012. 300с.
5. ИНКОТЕРМС 2010г. Правила ИСС з використання термінів для внутрішньої та міжнародної торгівлі. Асоціація «ЗЕД», 2011, 268 с.
6. Исаченко Т.М. Обновленная торговая политика ЕС – инструмент реализации политики экономического роста [Электронный ресурс] / Режим доступа: www.mgimo.ru/news/experts/document181148.phtml
7. Исаченко Т.М. Торговая политика Европейского Союза. М.: Изд. дом Гос. ун-та – Высшей школы экономики, 2010. 395 с.
8. Козак Ю.Г., Логвінова Н.С., Батанова Т.В. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств: сучасні особливості функціонування та аналізу

розвитку. Одеса: Одеський національний економічний університет, 2012. 182 с.

Додаткова

1. Кругман П.Р., Обстфельд М. Международная экономика. Учебник. СПб: Питер, 2004. 831с.
2. Линдерт П.Х. Экономика мирохозяйственных связей: Учебник, М.: Прогресс, 1992.
3. Майер Дж., Олесневич Д. Міжнародне середовище бізнесу: Конкуренція та регулювання у глобальній економіці/ Пер. з англ., - К.:Либідь, 2002. 703с.
4. Международная экономика: в вопросах и ответах: Учебник /Под ред. Козака Ю.Г. К.: ЦУЛ, 2013. 240 с.
5. Международная экономика. В 2-х томах.-Т.1 Международная микроэкономика. Учебное пособие / под ред. Козака Ю.Г. К.: ЦУЛ, 2013.
6. Международные экономические отношения: теория и политика: Учебное пособие / Под редакцией Козака Ю.Г. К.: ЦУЛ, 2013. 360 с.
7. Міжнародна торгівля: Навч. посіб./За ред. Ю.Г.Козака, Н.С.Логвінової, О.В. Мирошниченка. К.: ЦУЛ, 2009. 668с.
8. Міжнародна торгівля : Підручник./ За ред.. Козака Ю.Г., Логвінової Н.С., Барановської М.І. К.: ЦУЛ, 2011. 512с.
9. Міжнародна економіка: Навч. посібник. Видання 2-ге перероб. та доп. /За ред. Ю.Г.Козака, Н.С.Логвінової, В.М.Осипова. К.:ЦУЛ, 2008. 1118с.
10. Міжнародне оподаткування. Навч. посібник. / За ред. Козака Ю.Г.–К.: ЦНЛ, 2005.
11. Міжнародні економічні відносини: навч. посіб. / За ред. Козака Ю.Г. К.: ЦУЛ, 2012.
12. Міжнародні комерційні угоди та розрахунки: нормативно-правове регламентування : навч.посіб./ за ред.. Козака Ю.Г., Логвінової Н.С. К.: ЦУЛ, 2010. 648 с.
13. Пуригіна О.Г. Міжнародні економічні конфлікти: Навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2008. 280 с.
15. Система світової торгівлі: Практичний посібник. К.: “К.І.С.”, 2002. 348 с.
17. Циганкова Т.М., Петрашко Л.П., Кальченко Т.В., Міжнародна торгівля: Навчальний посібник. Київ: КНЕУ, 2001. 487 с.

18. An Introduction to International Economic Relations . Edited by Yuriy Kozak, Temur Shengelia, Tbilisi : Publishing House „ Universal“ , 2014. 224 p.

12. Інформаційні ресурси

1. Кабінет Міністрів України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/>
2. Законодавство України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.rada.kiev.ua/>
3. Державний комітет статистики України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
4. Міністерство закордонних справ України [Електронний ресурс] – [Режим доступу] : <http://mfa.gov.ua/ua>
5. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом і його державами-членами, з іншої сторони [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://comeuroint.rada.gov.ua/comeuroint/doccatalog/document?id=56219>
6. Евразийское экономическое сообщество (ЕврАзЭС) [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.evrazes.com/customunion/about>
7. Исполнительный комитет СНГ [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://www.cis.minsk.by/>
8. Организация Объединенных Наций (ООН) [Электронный ресурс – Режим доступа] : <http://www.un.org/ru/>
9. Asia-Pacific Economic Cooperation (APEC) [Electronic recourse[– Access point : <http://www.apec.org/>
10. Association of Southeast Asian Nations (ASEAN) [Electronic recourse[– Access point : <http://www.asean.org/>
11. Bank for International Settlements (BIS) [Electronic recourse] – Access point] : <http://www.bis.org/>
12. Economic Co-operation and Development (OECD) Electronic recourse - Access point : <http://www.oecd.org/>
13. European Central Bank (ECB) [Electronic recourse] – Access point : <https://www.ecb.europa.eu/home/html/index.en.html>
14. Financial Stability Board [Electronic recourse] – Access point : <http://www.financialstabilityboard.org>

15. Food and Agriculture Organization (FAO) [Electronic recourse] – Access point : <http://www.fao.org/home/en/>
16. International Atomic Energy Agency (IAEA) [Electronic recourse] – Access point : <http://www.iaea.org/>
17. International Finance Corporation (IFC) [Electronic recourse] – Access point: http://www.ifc.org/wps/wcm/connect/corp_ext_content/ifc_external_corporate_site/home
18. International Fund for Agricultural Development (IFAD) [Electronic recourse] – Access point : <http://www.ifad.org/>
19. International Labour Organization (ILO) [Electronic recourse] – Access point : <http://www.ilo.org/global/lang--en/index.htm>
20. International Monetary Fund - IMF DataMapper [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.imf.org/external/datamapper/index.php>
21. Mercosur [Electronic recourse] – Access point : <http://www.mercosur.int/>
22. North American Free Trade Agreement (NAFTA) [Electronic recourse] – Access point: <http://www.naftanow.org/>
23. Organization of Black Sea Economic Cooperation (BSEC) [Electronic recourse] – Access point: <http://www.bsec-organization.org/Pages/homepage.aspx>
24. Organization of the Petroleum Exporting Countries (OPEC) [Electronic recourse] – Access point: http://www.opec.org/opec_web/en/
25. The United Nations Conference on Trade and Development (UNCTAD) [Electronic recourse] – Access point : <http://unctad.org/en/Pages/Home.aspx>
26. United Nations [Electronic recourse] – Access point: <http://www.un.org/en>
27. United Nations Industrial Development Organization (UNIDO) [Electronic recourse] – Access point : <http://www.unido.org/>
28. World Bank Group - Data & Research [Electronic recourse] – Access point: http://econ.worldbank.org/WBSITE/EXTERNAL/EXTDEC/0,,menuPK:476823~pagePK:64165236~piPK:64165141~theSitePK:469372_00.html
29. World Customs Organization (WCO) [Electronic recourse] – Access point : <http://www.wcoomd.org/en.aspx>
30. World Trade Organization [Electronic recourse] – Access point : <http://www.wto.org/>